การพัฒนารูปแบบการสอนเพื่อการเรียนรู้แบบอภิปัญญา (MLI) และวิธีการชักชวน (SM) ต่อความเข้าใจการฟังของผู้เรียนชาวไทย

Development of Metacognitive Learning Instruction (MLI) and Suggestopedia Method (SM) Instructional Model on Thai Learners' Listening Comprehension

Received: August 1, 2025
Revised: August 14, 2025
Accepted: September 30, 2025

ภูมินทร์ เหลาอำนาจ*
Bhumin Lao-amnat

บทคัดย่อ

งานวิจัยนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อ (1) พัฒนาและหาประสิทธิภาพของรูปแบบการสอนเพื่อการเรียนรู้แบบอภิปัญญาและวิธีการชักชวน ให้มีคุณภาพตามเกณฑ์ 85/85 (2) ประเมินประสิทธิผลรูปแบบการสอนเพื่อการเรียนรู้แบบอภิปัญญาและวิธีการชักชวน ต่อความเข้าใจการฟังของนักศึกษา และ (3) ประเมินความพึงพอใจของนักศึกษาภายหลังที่ใช้รูปแบบการสอนเพื่อการเรียนรู้แบบอภิปัญญาและวิธีการชักชวน นักศึกษากลุ่มตัวอย่าง ได้แก่ นักศึกษาสาขาวิชาคณิตศาสตร์ ชั้นปีที่ 2 ได้มาโดยการสุ่มตัวอย่างแบบง่าย จากมหาวิทยาลัยของรัฐแห่งหนึ่งในประเทศไทย ในปีการศึกษาที่ 1/2568 จำนวน 24 คน สถิติที่ใช้วิเคราะห์ ได้แก่ ร้อยละ ค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน และการทดสอบค่าทีแบบไม่เป็นอิสระต่อกัน เครื่องมือวิจัยที่ใช้เก็บข้อมูล ได้แก่ 1) แบบทดสอบก่อนเรียน 2) แบบทดสอบระหว่างบทเรียน 3) แบบทดสอบหลังเรียน และ 4) แบบสอบถามความพึงพอใจ ผลลัพธ์แสดงให้เห็นว่า 1) ประสิทธิภาพรูปแบบการสอนเพื่อการเรียนรู้แบบอภิปัญญาและวิธีการชักชวน มีค่าเฉลี่ย 84.20/89.97 2) ประสิทธิผลของรูปแบบจากการเปรียบเทียบความเข้าใจการฟังของนักศึกษา ก่อนและหลังการทดลองใช้รูปแบบการสอน พบว่า ความเข้าใจการฟังหลังการทดลองสูงขึ้น อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 และ 3) ความพึงพอใจของนักศึกษาภายหลังที่ใช้รูปแบบการสอนเพื่อการเรียนรู้แบบอภิปัญญาและวิธีการชักชวนอยู่ในระดับมากที่สุด

คำสำคัญ : การสอนเพื่อการเรียนรู้แบบอภิปัญญา (MLI)/ วิธีการชักชวน (SM)/ ความเข้าใจการฟัง

*อาจารย์ ดร., สาขาวิชาภาษาอังกฤษ คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏเพชรบูรณ์
Lecturer Dr., Department of English, Faculty of Education, Phetchabun Rajabhat University, Thailand
Corresponding Author E-mail Address: bhumin.lao@pcru.ac.th

Abstract

The objectives of this study were: 1) to develop and find an efficiency of metacognitive learning instruction (MLI) and suggestopedia method (SM) instructional model with 85/85 criteria; 2) to measure an effectiveness of metacognitive learning instruction (MLI) and suggestopedia method (SM) instructional model on students' listening comprehension; and 3) to measure students' satisfaction towards the metacognitive learning instruction (MLI) and suggestopedia method (SM) instructional model after using it. The main study group consisted of 24 the second -year mathematics-major students selected by simple random sampling from a public university in Thailand in the first academic year of 2025. The data was analyzed using percentage, average, standard deviation, and t-test dependent. Research instruments consisted of 1) a pre-test; 2) a mid-instruction (E_1); 3) a post-instruction (E_2) / (post-test); and 4) a satisfaction questionnaire. The results revealed that 1) the metacognitive learning instruction (MLI) and suggestopedia method (SM) instructional model reached an efficiency at 84.20/89.97; 2) In terms of the effectiveness of the model based on the comparison the students' listening comprehension before and after the instructional model implementation, it was found that all scores of the listening comprehension were significantly higher at the .05 level; and 3) the students' satisfaction after using the metacognitive learning instruction (MLI) and suggestopedia method (SM) instructional model was at the highest level.

Keywords : Metacognitive Learning Instruction (MLI)/ Suggestopedia Method (SM)/ Listening Comprehension

บทนำ

ในปัจจุบันทักษะการฟังเป็นสิ่งที่จำเป็นที่สุดและถือว่าเป็นทักษะที่ท้าทายความสามารถ รวมถึงเป็นทักษะอ่อนแอที่สุดในการศึกษาภาษาแต่ถูกปล่อยปละละเลย (Gökmen, 2021: 162–189; Lopez, 2017: 1–15) ดังนั้น ผู้ฟังสามารถได้รับความช่วยเหลือที่เป็นประโยชน์ 4 ประการ ได้แก่ การรู้การคิด ความมีประสิทธิภาพ สิ่งที่เป็นประโยชน์ และความช่วยเหลือทางด้านอารมณ์ (Vandergrift, 1999: 168–176)

ผู้เรียนภาษาต่างประเทศยังมีอุปสรรคและปัญหาเกี่ยวกับเสียงมากขึ้น เนื่องจากความรวดเร็วของการพูด ซึ่งไม่คุ้นเคยกับคำพูดต่าง ๆ ที่ไม่รู้จัก และคำที่เป็นทางการ (Goh, 2000: 55–75; Gökmen, 2021: 162–189; Hasan, 2000: 137–153) ซึ่งสอดคล้องกับ ธิษณา ศรัทธารัตน์ธนา (Satharatthana, 2022: 57–70) กล่าวว่า การได้ฟังสำเนียงภาษาอังกฤษที่ไม่คุ้นชินและฟังไม่ทัน ส่งผลให้ไม่เข้าใจในสิ่งที่กำลังฟัง

จากความจำเป็น รวมถึงอุปสรรคและปัญหาในด้านความเข้าใจการฟังต่าง ๆ ดังที่กล่าวข้างต้นนั้น Anderson (2002), Brown (1978: 77–165), Flavell (1979: 906–911), Goh (2008: 188–213) จึงเสนอแนะ MLI ดำเนินการผ่านโมดูลการฟังโดยนำหลักการของอภิปัญญามาใช้ ซึ่งเกี่ยวข้องกับอภิปัญญา หรือ

“ความคิดที่เกี่ยวกับการคิดของคน ๆ หนึ่ง” ในทำนองเดียวกัน Lozanov (2005) กล่าวว่า SM เป็นวิธีการสอนเพื่อช่วยผู้เรียนขจัดความรู้สึกต่าง ๆ ในเชิงลบ ดังนั้น กลวิธีใหม่ ๆ จึงได้ปรากฏออกมาอย่างกว้างขวางเพื่อช่วยให้ผู้เรียนเข้าใจเนื้อหา หนึ่งในกลวิธีเหล่านี้ คือ MLI และ SM

Anderson (2002) เสนอแนะเพิ่มเติมว่า MLI เป็นความสามารถเพื่อใช้ความพยายามอย่างมากเกี่ยวกับกระบวนการคิด โดยผ่านการสะท้อนกลับด้วยตนเอง (Self-Reflection) และการแก้ไขด้วยตนเอง (Self-Correction) ซึ่งมีขั้นตอน ได้แก่ 1) การเตรียมตัวและการวางแผน (Preparing and Planning) 2) การคัดเลือกและการใช้กลวิธีต่าง ๆ (Selecting and Using Strategies) 3) การเฝ้าสังเกต ติดตาม การใช้กลวิธีต่าง ๆ (Monitoring Use of Strategies) 4) การใช้ประโยชน์จากกลวิธีต่าง ๆ (Making Use of Several Strategies) และ 5) การประเมินผลการใช้กลวิธีและการเรียนรู้ (Evaluating Strategy Use and Learning) ซึ่งสอดคล้องกับ Goh (2008: 188–213) กล่าวว่า เป็นการปฏิบัติหน้าที่ ซึ่งเกี่ยวข้องกับการกรอง (Filtering) การเฝ้าสังเกต (Monitoring) การวิเคราะห์ (Analyzing) การวางแผน (Planning) การแก้ปัญหา (Problem-Solving) และการตัดสินใจ (Decision-Making) รวมถึงผลการวิจัยของ Arono et al. (2022: 527-546) พบว่า ขั้นตอนการสอนแบบอภิปัญญามีอิทธิพลเชิงบวกต่อความเข้าใจการฟังทำให้กลวิธีการฟังพัฒนายิ่งขึ้น

สำหรับในด้านของ SM โดย Lozanov (2005) เสนอแนะเพิ่มเติม SM เป็นวิธีการสอนที่ทำให้นักเรียนรู้สึกผ่อนคลาย ซึ่งมีขั้นตอน ได้แก่ 1) ขั้นตอนการนำเสนอ (Presentation Stage) 2) เซสชั่นคอนเสิร์ต (Concert Session) 3) ขั้นตอนการบรรยายอย่างละเอียด (Elaboration Stage) และ 4) ขั้นตอนการปฏิบัติ (Practice Stage) ซึ่งสอดคล้องกับ Kharismawati (2014: 1-11) กล่าวว่า SM สามารถสอนภาษาต่าง ๆ ได้อย่างรวดเร็วกว่าวิธีการธรรมดา รวมถึงผลการวิจัยของ Indriyani (2024: 19685-19692) พบว่า ผลการใช้ SM ในการเรียนภาษามีประสิทธิผลเชิงบวกในบริบททางการศึกษาได้ต่อไป

จากการศึกษาแนวคิด ทฤษฎี และงานวิจัย สรุปได้ว่า MLI ช่วยพัฒนาการตระหนักรู้ในกระบวนการฟัง ขณะที่ SM สร้างบรรยากาศที่ผ่อนคลาย ซึ่งเป็นเหตุผลที่สำคัญที่ต้องนำ MLI และ SM มาบูรณาการร่วมกัน เมื่อนำมารวมกันจึงเกิดความเชื่อมโยงโดยตรงกับทักษะการฟัง ซึ่งสอดคล้องกับผลการวิจัยของ Al-Alwan et al. (2013: 31–39) พบว่า MLI ทำให้ผู้เรียนมีความตระหนักรู้ในกระบวนการฟัง รวมถึงผลการวิจัยของ Mustapha (2018: 16-20) พบว่า SM ช่วยพัฒนาทักษะการฟังภาษาอังกฤษของนักเรียนได้ดีกว่าวิธีดั้งเดิม จากข้อมูลดังกล่าว แสดงให้เห็นว่า MLI และ SM เป็นแนวทางที่มีประสิทธิภาพเหนือกว่าวิธีการสอนแบบดั้งเดิม แต่ยังไม่ปรากฏงานวิจัยที่ผสมผสานทั้งสองแนวคิด ดังนั้น ผู้วิจัยจึงได้ประดิษฐ์ PLPE *Model* โดยผสานแนวคิดและทฤษฎีของ MLI และ SM เข้าด้วยกัน ซึ่งประกอบด้วย 4 ขั้นตอน ได้แก่ ขั้นที่ 1 การเตรียมความพร้อมก่อนการฟัง P: (Pre-Listening Phase) ขั้นที่ 2 การฟัง L: (Listening Phase) ขั้นที่ 3 การทบทวนหลังการฟัง P: (Post-Listening Phase) และขั้นที่ 4 การประเมินผล E: (Evaluation Phase)

การวิจัยครั้งนี้ใช้ระเบียบวิธีแบบผสมผสาน (Mixed Methodology) ตามแนวทางของ Creswell and Creswell (2018) โดยบูรณาการข้อมูลเชิงปริมาณและเชิงคุณภาพเพื่อพัฒนารูปแบบการสอน MLI และ SM กระบวนการวิจัยประกอบด้วยการศึกษาและวิเคราะห์ข้อมูลพื้นฐาน (Analysis: A) ทั้งเชิงปริมาณและเชิงคุณภาพ รวมถึงการออกแบบและพัฒนารูปแบบการสอนผ่านการวิเคราะห์ข้อมูลเชิงปริมาณ

วัตถุประสงค์การวิจัย

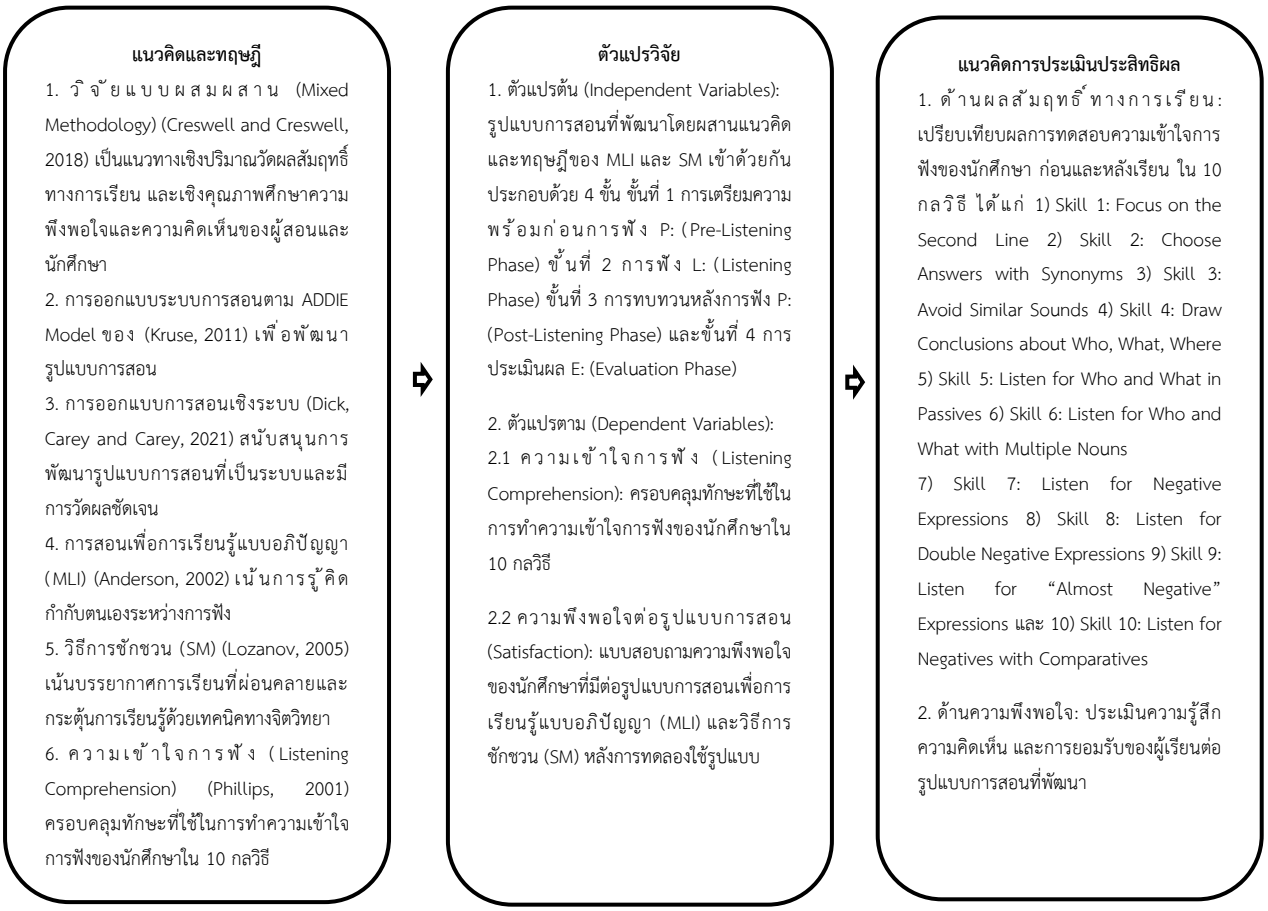
1. เพื่อพัฒนาและหาประสิทธิภาพของรูปแบบการสอนเพื่อการเรียนรู้แบบอภิปัญญาและวิธีการชักชวนให้มีคุณภาพตามเกณฑ์ 85/85

2. เพื่อประเมินประสิทธิผลรูปแบบการสอนเพื่อการเรียนรู้แบบอภิปัญญาและวิธีการชักชวนต่อความเข้าใจการฟังของนักศึกษา

3. เพื่อประเมินความพึงพอใจของนักศึกษาภายหลังที่ใช้รูปแบบการสอนเพื่อการเรียนรู้แบบอภิปัญญาและวิธีการชักชวน

กรอบแนวคิดการวิจัย

ผู้วิจัยได้บูรณาการแนวคิดการวิจัยแบบผสมผสาน (Mixed Methodology) (Creswell and Creswell, 2018) ร่วมกับการออกแบบระบบการสอนตาม ADDIE Model (Kruse, 2011) และแนวคิดการออกแบบการสอนเชิงระบบ (Dick, Carey and Carey, 2021) โดยประยุกต์ใช้แนวคิดและทฤษฎีที่เกี่ยวข้อง ได้แก่ การสอนเพื่อการเรียนรู้แบบอภิปัญญา (MLI) (Anderson, 2002) วิธีการชักชวน (SM) (Lozanov, 2005) และความเข้าใจการฟัง (Listening Comprehension) (Phillips, 2001) มีกรอบแนวคิดการวิจัย แสดงดังแผนภาพที่ 1

แผนภาพที่ 1 กรอบแนวคิดการวิจัย

วิธีดำเนินการวิจัย

ผู้วิจัยได้ประยุกต์ใช้แนวคิดการออกแบบระบบการสอนตาม ADDIE Model (Kruse, 2011) และการออกแบบการสอนเชิงระบบ (Dick, Carey and Carey, 2021) ร่วมกับแนวทางการวิจัยและพัฒนา (Research and Development: R&D) เพื่อการพัฒนารูปแบบการสอนเพื่อการเรียนรู้แบบอภิปัญญา (MLI) และวิธีการชักชวน (SM) ดังนี้

ประชากร

ประชากรในการวิจัยแบ่งออกเป็น 2 กลุ่ม ได้แก่ 1) ผู้สอนความเข้าใจการฟัง จากมหาวิทยาลัยของรัฐ จำนวน 6 คน ซึ่งได้มาโดยการสุ่มตัวอย่างแบบเจาะจง (Purposive Sampling) และ 2) นักศึกษาสาขาวิชาคณิตศาสตร์ ชั้นปีที่ 2 ปีการศึกษา 1/2568 จำนวน 50 คน ซึ่งได้มาโดยการสุ่มตัวอย่างแบบง่าย (Simple Random Sampling) จากรายชื่อนักศึกษาทั้งหมด โดยสุ่มคัดเลือก 26 คน เป็นกลุ่มทดลอง (Pilot Group) และนักศึกษาที่เหลืออีก 24 คน ถูกจัดเป็นกลุ่มตัวอย่าง (Main Study Group) โดยอัตโนมัติ เพื่อใช้ในการวิจัยอย่างเป็นระบบและหลีกเลี่ยงความซ้ำซ้อนของข้อมูล ดังนี้

1. ประชากรกลุ่มผู้สอน (Expert Group) ได้แก่ ผู้สอนความเข้าใจการฟัง จากมหาวิทยาลัยของรัฐแห่งหนึ่งในประเทศไทย จำนวน 6 คน

2. ประชากรกลุ่มนักศึกษา ได้แก่ นักศึกษาสาขาวิชาคณิตศาสตร์ ชั้นปีที่ 2 จากมหาวิทยาลัยของรัฐแห่งหนึ่งในประเทศไทย ในปีการศึกษาที่ 1/2568 จำนวน 50 คน

กลุ่มตัวอย่าง

1. กลุ่มผู้สอน (Expert Group) ได้แก่ ผู้สอนความเข้าใจการฟัง จากมหาวิทยาลัยของรัฐแห่งหนึ่งในประเทศไทย ได้มาโดยการสุ่มตัวอย่างแบบเจาะจง (Purposive Sampling) จำนวน 6 คน

2. นักศึกษากลุ่มทดลอง (Pilot Group) ได้แก่ นักศึกษาสาขาวิชาคณิตศาสตร์ ชั้นปีที่ 2 ได้มาโดยการสุ่มตัวอย่างแบบง่าย (Simple Random Sampling) จากมหาวิทยาลัยของรัฐแห่งหนึ่งในประเทศไทย ในปีการศึกษาที่ 1/2568 จำนวน 26 คน

3. นักศึกษากลุ่มตัวอย่าง (Main Study Group) ได้แก่ นักศึกษาสาขาวิชาคณิตศาสตร์ ชั้นปีที่ 2 ได้มาโดยการสุ่มตัวอย่างแบบง่าย (Simple Random Sampling) จากมหาวิทยาลัยของรัฐแห่งหนึ่งในประเทศไทย ในปีการศึกษาที่ 1/2568 จำนวน 24 คน

ผู้วิจัยได้ดำเนินการวิจัย โดย แบ่งเป็น 4 ขั้นตอน มีรายละเอียด ดังนี้

ขั้นตอนที่ 1 การวิจัย (Research: R_1) ศึกษาและวิเคราะห์ข้อมูลพื้นฐาน (Analysis: A)

กลุ่มตัวอย่าง ได้แก่ 1) กลุ่มผู้สอน (Expert Group) และ 2) นักศึกษากลุ่มทดลอง (Pilot Group)

วิธีการดำเนินการวิจัย แบ่งเป็น 3 ขั้น ได้แก่ ขั้นที่ 1) ศึกษาสภาพปัญหาการจัดการเรียนการสอนและความต้องการของกลุ่มผู้สอน (Expert Group) ขั้นที่ 2) ศึกษาสภาพปัญหาการจัดการเรียนการสอนและความต้องการของนักศึกษากลุ่มทดลอง (Pilot Group) และขั้นที่ 3) วิเคราะห์ข้อมูล

เครื่องมือที่ใช้เก็บข้อมูล ได้แก่ 1) แบบสอบถามกลุ่มผู้สอน (Expert Group) 2) แบบสัมภาษณ์กลุ่มผู้สอน (Expert Group) และ 3) แบบสอบถามนักศึกษากลุ่มทดลอง (Pilot Group)

การตรวจสอบคุณภาพเครื่องมือ ได้แก่ การหาค่า IOC โดยผู้เชี่ยวชาญ จำนวน 7 คน มีค่า 1.00

การเก็บรวบรวมข้อมูล ได้แก่ 1) ติดต่อกลุ่มผู้สอน (Expert Group) และนักศึกษากลุ่มทดลอง (Pilot Group) เพื่อขออนุญาตเก็บข้อมูล 2) ส่งแบบสอบถามกลุ่มผู้สอน (Expert Group) และแบบสอบถามนักศึกษากลุ่มทดลอง (Pilot Group) และขอเข้าพบเพื่อสัมภาษณ์กลุ่มผู้สอน (Expert Group) และ 3) นำข้อมูลมาวิเคราะห์ตามหลักทางสถิติ โดยการหาค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน แล้วสรุปและอภิปรายผลและการสัมภาษณ์กลุ่มผู้สอน (Expert Group) นำมาสรุปผลออกเป็นประเด็นต่าง ๆ

การวิเคราะห์ข้อมูล เป็นการวิเคราะห์ผลในเชิงปริมาณและเชิงคุณภาพ เพื่อนำไปทำการออกแบบและหาองค์ประกอบของรูปแบบการสอนเพื่อการเรียนรู้แบบอภิปัญญา (MLI) และวิธีการชักชวน (SM) ในขั้นตอนที่ 2 การพัฒนา (Development: D_1) ออกแบบและพัฒนารูปแบบการสอน (Design and Development: D, D) ผลการวิเคราะห์ข้อมูลเชิงปริมาณและเชิงคุณภาพ ดังตารางที่ 1, 2 (ผลการวิจัย)

ขั้นตอนที่ 2 การพัฒนา (Development: D_1) ออกแบบและพัฒนารูปแบบการสอน (Design and Development: D, D)

กลุ่มตัวอย่าง ได้แก่ นักศึกษากลุ่มทดลอง (Pilot Group)

วิธีการดำเนินการวิจัย

1) ออกแบบ (Design: D) ออกแบบ (Design: D) แบ่งเป็น 1) การออกแบบและหาองค์ประกอบของรูปแบบการสอนเพื่อการเรียนรู้แบบอภิปัญญา (MLI) และวิธีการชักชวน (SM) และ 2) การออกแบบเครื่องมือที่ใช้ในการหาประสิทธิภาพของรูปแบบการสอนเพื่อการเรียนรู้แบบอภิปัญญา (MLI) และวิธีการชักชวน (SM) ได้แก่ การสร้างแบบทดสอบ แบบสอบถาม และการจัดทำคู่มือ ดังนี้

1.1) การออกแบบและหาองค์ประกอบของรูปแบบการสอนเพื่อการเรียนรู้แบบอภิปัญญา (MLI) และวิธีการชักชวน (SM) แบ่งออกเป็น 2 ประเด็น ดังนี้

ประเด็นที่ 1 การออกแบบและหาองค์ประกอบของรูปแบบการสอนเพื่อการเรียนรู้แบบอภิปัญญา (MLI) และวิธีการชักชวน (SM) โดยผสมผสานระหว่างแนวคิด ทฤษฎีการสอนเพื่อการเรียนรู้แบบอภิปัญญา (MLI) (Anderson, 2002) และวิธีการชักชวน (SM) (Lozanov, 2005) ทำให้ได้ขั้นตอนของรูปแบบการสอนเพื่อการเรียนรู้แบบอภิปัญญา (MLI) และวิธีการชักชวน (SM) ที่เรียกว่า **“PLPE Model” “พีแอลพีอี โมเดล”** ซึ่งประกอบด้วย 4 ขั้น ได้แก่ ขั้นที่ 1 การเตรียมความพร้อมก่อนการฟัง P: (Pre-Listening Phase) ขั้นที่ 2 การฟัง L: (Listening Phase) ขั้นที่ 3 การทบทวนหลังการฟัง P: (Post-Listening Phase) และขั้นที่ 4 การประเมินผล E: (Evaluation Phase) รวมถึง ทำให้ได้กลวิธีความเข้าใจการฟังที่นำไปใช้ในแต่ละขั้นตอนของรูปแบบการสอนเพื่อการเรียนรู้แบบอภิปัญญา (MLI) และวิธีการชักชวน (SM)

ในส่วนของการศึกษาและวิเคราะห์ แนวคิด ความเข้าใจการฟัง (Phillips, 2001) ทำให้ได้กลวิธีการฟังประกอบด้วย 10 กลวิธี ที่นำไปใช้ในขั้นที่ 2 การฟัง (Listening Phase)

ประเด็นที่ 2 การคัดเลือกบทฟัง การออกแบบแผนการสอน และการออกแบบโครงสร้างเนื้อหาของบทเรียน (Unit Specification)

บทฟังที่ใช้ในรูปแบบการสอนเพื่อการเรียนรู้แบบอภิปัญญา (MLI) และวิธีการชักชวน (SM) โดยมีเนื้อหาสาระตรงกับความสนใจและความต้องการของกลุ่มผู้สอน (Expert Group) และนักศึกษากลุ่มทดลอง (Pilot Group) แบ่งออกเป็น 10 บทฟัง ซึ่งได้แสดงไว้ในขั้นที่ 2 การฟัง (Listening Phase)

เครื่องมือที่ใช้เก็บข้อมูล ได้แก่ 1) แบบสอบถามผู้เชี่ยวชาญในด้านรูปแบบและองค์ประกอบของรูปแบบการสอนเพื่อการเรียนรู้แบบอภิปัญญา (MLI) และวิธีการชักชวน (SM) 2) แบบสอบถามผู้เชี่ยวชาญในด้านบทฟัง 3) แบบสอบถามผู้เชี่ยวชาญในด้านแผนการสอน และ 4) แบบสอบถามผู้เชี่ยวชาญในด้านโครงสร้างเนื้อหาของบทเรียน (Unit Specification)

การตรวจสอบคุณภาพเครื่องมือ ได้แก่ การหาค่า IOC โดยผู้เชี่ยวชาญ จำนวน 7 คน มีค่า 1.00

การเก็บรวบรวมข้อมูล ได้แก่ 1) ติดต่อผู้เชี่ยวชาญและหน่วยงานในการตอบแบบสอบถาม 2) ส่งหนังสือขออนุญาตเก็บข้อมูลแบบสอบถามผู้เชี่ยวชาญ และนัดวันเวลาเพื่อขอเก็บข้อมูล และ 3) นำข้อมูลมาวิเคราะห์ตามหลักทางสถิติ โดยการหาค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน แล้วสรุปและอภิปรายผล

1.2) การออกแบบเครื่องมือที่ใช้ในการหาประสิทธิภาพของรูปแบบการสอนเพื่อการเรียนรู้แบบอภิปัญญา (MLI) และวิธีการชักชวน (SM) ได้แก่ การสร้างแบบทดสอบ แบบสอบถาม และการจัดทำคู่มือ แบ่งเป็น 3 ประเด็น ดังนี้

ประเด็นที่ 1 การสร้างแบบทดสอบความเข้าใจการฟัง มีจำนวนทั้งหมด 4 ชุด ในแต่ละชุดมีจำนวนแบบทดสอบ 100 ข้อ รวมทั้งสิ้น 400 ข้อ “ที่เรียกว่าคลังข้อสอบ” โดยได้แบ่งการใช้งานตามวัตถุประสงค์ ซึ่งผู้วิจัยได้คัดเลือกออกมาจากคลังข้อสอบ เพื่อนำมาใช้เป็นแบบทดสอบความเข้าใจการฟัง ดังนี้ 1) Pre-Test จำนวน 120 ข้อ 2) Mid-Instruction (E_1) จำนวน 120 ข้อ และ 3) Post-Instruction (E_2) / (Post-Test) จำนวน 120 ข้อ รวมทั้งสิ้น 360 ข้อ ครอบคลุมทุกวัตถุประสงค์ ซึ่งได้ผ่านการหาค่า IOC โดยผู้เชี่ยวชาญ จำนวน 7 คน มีค่า 1.00 วิเคราะห์หาค่าความยากง่าย (Difficulty) ค่าอำนาจจำแนก (Discrimination) และค่าความเชื่อมั่น (Reliability) โดยคำนวณหาค่าสัมประสิทธิ์ความเชื่อมั่นตามสูตรคูเดอร์-ริชาร์ดสัน KR.-21 ดังตารางที่ 3 (ผลการวิจัย)

ผู้วิจัยได้ทำการวิเคราะห์หาค่าความยากง่าย (Difficulty) ค่าอำนาจจำแนก (Discrimination) และค่าความเชื่อมั่น (Reliability) ของแบบทดสอบความเข้าใจการฟัง มีจำนวนทั้งหมด 4 ชุด ในแต่ละชุดมีจำนวนข้อสอบ 100 ข้อ รวมทั้งสิ้น 400 ข้อ “ที่เรียกว่าคลังข้อสอบ” ดังตารางที่ 4 (ผลการวิจัย)

ประเด็นที่ 2 การสร้างแบบสอบถามความพึงพอใจของนักศึกษาที่มีต่อรูปแบบการสอนเพื่อการเรียนรู้แบบอภิปัญญา (MLI) และวิธีการชักชวน (SM)

เครื่องมือที่ใช้เก็บข้อมูล ได้แก่ แบบสอบถามความพึงพอใจของนักศึกษาที่มีต่อรูปแบบการสอนเพื่อการเรียนรู้แบบอภิปัญญา (MLI) และวิธีการชักชวน (SM)

การตรวจสอบคุณภาพเครื่องมือ ได้แก่ การหาค่า IOC โดยผู้เชี่ยวชาญ จำนวน 7 คน มีค่า 1.00

ประเด็นที่ 3 การจัดทำคู่มือการใช้รูปแบบการสอนเพื่อการเรียนรู้แบบอภิปัญญา (MLI) และวิธีการชักชวน (SM)

เครื่องมือที่ใช้เก็บข้อมูล ได้แก่ แบบสอบถามผู้เชี่ยวชาญที่มีต่อคู่มือการใช้รูปแบบการสอนเพื่อการเรียนรู้แบบอภิปัญญา (MLI) และวิธีการซักชวน (SM)

การตรวจสอบคุณภาพเครื่องมือ ได้แก่ การหาค่า IOC โดยผู้เชี่ยวชาญ จำนวน 7 คน มีค่า 1.00

การเก็บรวบรวมข้อมูล ได้แก่ 1) ติดต่อผู้เชี่ยวชาญในการตอบแบบสอบถาม 2) ส่งหนังสือขออนุญาตเก็บข้อมูลแบบสอบถามผู้เชี่ยวชาญ และนัดวันเวลาเพื่อขอเก็บข้อมูล และ 3) นำข้อมูลมาวิเคราะห์ตามหลักทางสถิติโดยการหาค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน แล้วสรุปและอภิปรายผล

พัฒนารูปแบบการสอน (Development: D) การทดสอบประสิทธิภาพและปรับปรุงคุณภาพของรูปแบบการสอนเพื่อการเรียนรู้แบบอภิปัญญา (MLI) และวิธีการซักชวน (SM) ตามเกณฑ์ 85/85 (Pilot Study) โดยนำไปทดลองใช้กับนักศึกษากลุ่มทดลอง (Pilot Group) ผู้วิจัยได้ทดสอบประสิทธิภาพตามขั้นตอนต่อไปนี้ 1) การทดสอบประสิทธิภาพแบบเดี่ยว (1:1) 2) การทดสอบประสิทธิภาพแบบกลุ่ม (1:10) และ 3) การทดสอบประสิทธิภาพภาคสนาม (1:100) ชัยยงค์ พรหมวงศ์ (Brahmawong, 2013: 7–20) ดังตารางที่ 5 (ผลการวิจัย)

ขั้นตอนที่ 3 การวิจัย (Research: R_2) ทดลองใช้รูปแบบการสอน (Implementation: I) การทดสอบประสิทธิภาพรูปแบบการสอนเพื่อการเรียนรู้แบบอภิปัญญา (MLI) และวิธีการซักชวน (SM) ตามเกณฑ์ 85/85 โดยนำไปทดลองใช้กับนักศึกษากลุ่มตัวอย่าง (Main Study Group) ผู้วิจัยทำการทดลองเป็นจำนวน 5 สัปดาห์ ในระหว่างสัปดาห์ที่ 1 ถึง สัปดาห์ที่ 5 ซึ่งเป็นการ Mid-Instruction (E_1) และการ Post-Instruction (E_2) / (Post-Test) ดังตารางที่ 6 (ผลการวิจัย)

ขั้นตอนที่ 4 การพัฒนา (Development: D_2) ประเมินประสิทธิผลรูปแบบการสอน (Evaluation: E)

การประเมินประสิทธิผลรูปแบบการสอนเพื่อการเรียนรู้แบบอภิปัญญา (MLI) และวิธีการซักชวน (SM) จากการเปรียบเทียบความเข้าใจการฟังของนักศึกษา ก่อนและหลังการทดลองใช้รูปแบบการสอน โดยนำไปทดลองใช้กับนักศึกษากลุ่มตัวอย่าง (Main Study Group) ในสัปดาห์ที่ 6 ผู้วิจัยจึงทำการทดสอบหลังเรียนโดยการทดสอบค่าที (t-test) ดังตารางที่ 7 (ผลการวิจัย)

การวิจัยครั้งนี้ มีการประเมินประสิทธิผลรูปแบบการสอนเพื่อการเรียนรู้แบบอภิปัญญา (MLI) และวิธีการซักชวน (SM) จากการเปรียบเทียบความเข้าใจการฟังของนักศึกษา ก่อนและหลังการทดลองใช้รูปแบบการสอนใน 10 กลวิธี ดังตารางที่ 8 (ผลการวิจัย)

การศึกษาความพึงพอใจของนักศึกษาที่มีต่อรูปแบบการสอนเพื่อการเรียนรู้แบบอภิปัญญา (MLI) และวิธีการซักชวน (SM)

ผลการวิเคราะห์ข้อมูลการศึกษาความพึงพอใจของนักศึกษาที่มีต่อรูปแบบการสอนเพื่อการเรียนรู้แบบอภิปัญญา (MLI) และวิธีการซักชวน (SM) ดังตารางที่ 9 (ผลการวิจัย)

ผลการวิจัย

ผลการวิจัยตามวัตถุประสงค์ข้อที่ 1 เพื่อพัฒนาและหาประสิทธิภาพของรูปแบบการสอนเพื่อการเรียนรู้แบบอภิปัญญาและวิธีการชักชวน ให้มีคุณภาพตามเกณฑ์ 85/85

ตารางที่ 1 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลเชิงปริมาณของกลุ่มผู้สอน (Expert Group) และนักศึกษากลุ่มทดลอง (Pilot Group)

รายการ	ระดับความคิดเห็น กลุ่มผู้สอน (Expert Group)			ระดับความคิดเห็น นักศึกษากลุ่มทดลอง (Pilot Group)		
	$\bar{x}$	S.D.	ความหมาย	$\bar{x}$	S.D.	ความหมาย
1. ปัญหาด้านความเข้าใจการฟังของผู้สอนและนักศึกษา	4.73	0.45	มากที่สุด	4.47	0.50	มากที่สุด
2. การจัดการเรียนการสอนความเข้าใจการฟัง	4.64	0.48	มากที่สุด	4.45	0.50	มากที่สุด
3. ความต้องการด้านการสอนกลวิธีความเข้าใจการฟังและกิจกรรมการเรียนการสอนความเข้าใจการฟัง	4.50	0.51	มากที่สุด	4.49	0.50	มากที่สุด
4. รูปแบบและองค์ประกอบของรูปแบบการสอนเพื่อการเรียนรู้แบบอภิปัญญา (MLI) และวิธีการชักชวน (SM)	4.67	0.48	มากที่สุด	4.38	0.49	มากที่สุด
ค่าเฉลี่ยรวม	**4.64**	**0.48**	**มากที่สุด**	**4.45**	**0.50**	**มากที่สุด**

หมายเหตุเพิ่มเติม (แยกจากตาราง)

1. พบว่า ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) กลุ่มผู้สอน (Expert Group) มีค่าซ้ำกัน (เช่น 0.48)
2. พบว่า ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) นักศึกษากลุ่มทดลอง (Pilot Group) มีค่าซ้ำกัน (เช่น 0.50)

ตารางที่ 2 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลเชิงคุณภาพของกลุ่มผู้สอน (Expert Group)

รายการ	สรุปผลการสัมภาษณ์ กลุ่มผู้สอน (Expert Group)
1. ปัญหาด้านความเข้าใจการฟังของผู้สอนและนักศึกษา	นักศึกษามีทักษะการฟังต่ำ และไม่มีทักษะในการจับใจความสำคัญ
2. การจัดการเรียนการสอนความเข้าใจการฟัง	ผู้สอนควรมีการจัดการเรียนการสอนความเข้าใจการฟัง อาทิเช่น 1) การเตรียมความพร้อมก่อนการฟัง 2) การฝึกทักษะการจับใจความ โดยสอนกลวิธีการฟัง 3) การทบทวนหลังการฟัง และ 4) การประเมินผล
3. ความต้องการด้านการสอนกลวิธีความเข้าใจการฟังและกิจกรรมการเรียนการสอนความเข้าใจการฟัง	ผู้สอนควรมีการฝึกทักษะการจับใจความโดยการสอนกลวิธีการฟังต่าง ๆ
4. รูปแบบและองค์ประกอบของรูปแบบการสอนเพื่อการเรียนรู้แบบอภิปัญญา (MLI) และวิธีการชักชวน (SM)	ผู้สอนเห็นด้วยกับการพัฒนารูปแบบการสอนที่มีการผสมผสานระหว่างทฤษฎีการสอนเพื่อการเรียนรู้แบบอภิปัญญา (MLI) และวิธีการชักชวน (SM) สำหรับใช้ในการพัฒนารูปแบบการสอนและแก้ปัญหาต่อความเข้าใจการฟัง

ตารางที่ 3 จำนวนข้อของแบบทดสอบความเข้าใจการฟัง “ที่เรียกว่าคลังข้อสอบ”

วัตถุประสงค์	ชุดที่ 1 ข้อสอบ	ชุดที่ 2 ข้อสอบ	ชุดที่ 3 ข้อสอบ	ชุดที่ 4 ข้อสอบ	รวม
1) Skill 1: Focus on the Second Line	10	10	10	10	40
2) Skill 2: Choose Answers with Synonyms	10	10	10	10	40
3) Skill 3: Avoid Similar Sounds	10	10	10	10	40
4) Skill 4: Draw Conclusions about Who, What, Where	10	10	10	10	40
5) Skill 5: Listen for Who and What in Passives	10	10	10	10	40
6) Skill 6: Listen for Who and What with Multiple Nouns	10	10	10	10	40
7) Skill 7: Listen for Negative Expressions	10	10	10	10	40
8) Skill 8: Listen for Double Negative Expressions	10	10	10	10	40
9) Skill 9: Listen for “Almost Negative” Expressions	10	10	10	10	40
10) Skill 10: Listen for Negatives with Comparatives	10	10	10	10	40
รวม	**100**	**100**	**100**	**100**	**400**

ตารางที่ 4 ผลการวิเคราะห์หาค่าความยากง่าย (Difficulty) ค่าอำนาจจำแนก (Discrimination) และค่าความเชื่อมั่น (Reliability) ของแบบทดสอบความเข้าใจการฟัง

ข้อสอบ	จำนวนข้อ	ค่าความยากง่าย		ค่าอำนาจจำแนก		ค่าความเชื่อมั่น
		ช่วงค่า	ค่าเฉลี่ย	ช่วงค่า	ค่าเฉลี่ย	
ชุดที่ 1	100	0.45-0.75	0.62	0.20-0.50	0.28	0.91
ชุดที่ 2	100	0.40-0.75	0.63	0.20-0.50	0.30	0.91
ชุดที่ 3	100	0.35-0.75	0.57	0.20-0.70	0.31	0.92
ชุดที่ 4	100	0.30-0.70	0.58	0.20-0.40	0.27	0.90

หมายเหตุเพิ่มเติม (แยกจากตาราง)

1. พบว่า ข้อสอบชุดที่ 1-2 ค่าความเชื่อมั่น มีค่าซ้ำกัน (เช่น 0.91)

ตารางที่ 5 ผลการทดสอบประสิทธิภาพรูปแบบการสอนเพื่อการเรียนรู้แบบอภิปัญญา (MLI) และวิธีการซักชวน (SM)

รายการ	คะแนนเต็ม	$\bar{x}$	S.D.	คะแนนรวมที่ได้	ประสิทธิภาพ
1. การทดสอบประสิทธิภาพแบบเดี่ยว (1:1) ด้านความเข้าใจการฟัง					
คะแนนแบบทดสอบระหว่างบทเรียน 1-10 (E_1)	120	6.40	1.13	192	53.33
คะแนนแบบทดสอบหลังเรียน (E_2)	120	6.63	1.07	199	55.28
2. การทดสอบประสิทธิภาพแบบกลุ่ม (1:10) ด้านความเข้าใจการฟัง					
คะแนนแบบทดสอบระหว่างบทเรียน 1-10 (E_1)	120	7.27	0.84	727	60.58
คะแนนแบบทดสอบหลังเรียน (E_2)	120	7.50	0.72	750	62.50
3. การทดสอบประสิทธิภาพภาคสนาม (1:100) ด้านความเข้าใจการฟัง					
คะแนนแบบทดสอบระหว่างบทเรียน 1-10 (E_1)	120	9.92	0.70	2578	82.63
คะแนนแบบทดสอบหลังเรียน (E_2)	120	10.40	0.57	2703	86.63

จากตารางที่ 5 ปรากฏว่า 1) การทดสอบประสิทธิภาพแบบเดี่ยว (1:1) ตั้งเกณฑ์ไว้ 60/60 มีค่าเท่ากับ 53.33/55.28 สรุปได้ว่า ประสิทธิภาพรูปแบบการสอนไม่ถึงเกณฑ์ที่กำหนด ผู้วิจัยจึงต้องปรับปรุงเนื้อหา กิจกรรมต่าง ๆ ระหว่างเรียน และแบบทดสอบหลังเรียนให้มีประสิทธิภาพมากขึ้น 2) การทดสอบประสิทธิภาพแบบกลุ่ม (1:10) ตั้งเกณฑ์ไว้ 70/70 มีค่าเท่ากับ 60.58/62.50 สรุปได้ว่า ประสิทธิภาพรูปแบบการสอนไม่ถึงเกณฑ์ที่กำหนด แต่ในครั้งนี้คะแนนของผู้เรียนจะเพิ่มขึ้นอีกเกือบเท่าเกณฑ์ที่ตั้งไว้ โดยเฉลี่ยจะห่างจากเกณฑ์ประมาณ 10% ผู้วิจัยจึงต้องปรับปรุงเนื้อหา กิจกรรมต่าง ๆ ระหว่างเรียน และแบบทดสอบหลังเรียนให้มีประสิทธิภาพมากขึ้น และ 3) การทดสอบประสิทธิภาพภาคสนาม (1:100) “ผลลัพธ์ที่ได้จากการทดสอบประสิทธิภาพภาคสนามควรใกล้เคียงกัน เกณฑ์ที่ตั้งไว้ หากต่ำจากเกณฑ์ไม่เกิน 2.5% ก็ให้ยอมรับว่าสื่อหรือชุดการสอนมีประสิทธิภาพตามเกณฑ์ที่ตั้งไว้ หากค่าที่ได้ต่ำกว่าเกณฑ์มากกว่า -2.5 ให้ปรับปรุงและทดสอบประสิทธิภาพภาคสนามซ้ำ จนกว่าจะถึงเกณฑ์ จะหยุดปรับปรุงแล้วสรุปว่าชุดการสอนไม่มีประสิทธิภาพตามเกณฑ์ที่ตั้งไว้หรือจะลดเกณฑ์ลงเพราะ “ถอดใจ” หรือยอมแพ้ไม่ได้ หากสูงกว่าเกณฑ์ไม่เกิน +2.5 ก็ยอมรับว่า สื่อหรือชุดการสอนมีประสิทธิภาพตามเกณฑ์ที่ตั้งไว้ หากค่าที่ได้สูงกว่าเกณฑ์เกิน +2.5 ให้ปรับเกณฑ์ขึ้นไปอีกหนึ่งขั้น เช่น ตั้งไว้ 80/80 ก็ให้ปรับขึ้นเป็น 85/85 หรือ 90/90 ตามค่าประสิทธิภาพที่ทดสอบประสิทธิภาพได้” ชัยยงค์ พรหมวงศ์ (Brahmawong, 2013: 7–20) ดังนั้น รูปแบบการสอนมีประสิทธิภาพตามเกณฑ์ที่ตั้งไว้ ซึ่งมีค่าเท่ากับ 82.63/86.63 ถือว่ารูปแบบการสอนนี้สูงกว่าเกณฑ์ที่กำหนดไว้ และมีประสิทธิภาพสอดคล้องตามสมมติฐานที่ตั้งไว้ จึงไม่ต้องปรับปรุงแก้ไข

ตารางที่ 6 ผลการทดสอบประสิทธิภาพรูปแบบการสอนเพื่อการเรียนรู้แบบอภิปัญญา (MLI) และวิธีการชักชวน (SM)

รายการ	คะแนนเต็ม	$\bar{x}$	S.D.	คะแนนรวมที่ได้	ประสิทธิภาพ
ด้านความเข้าใจการฟัง					
คะแนนแบบทดสอบระหว่างบทเรียน 1-10 (E_1)	120	10.10	0.84	2425	84.20
คะแนนแบบทดสอบหลังเรียน (E_2)	120	10.80	0.67	2591	89.97

จากตารางที่ 6 ปรากฏว่า รูปแบบการสอนเพื่อการเรียนรู้แบบอภิปัญญา (MLI) และวิธีการชักชวน (SM) เท่ากับ 84.20/89.97 ถือว่ารูปแบบการสอนนี้สูงกว่าเกณฑ์ที่กำหนดและมีประสิทธิภาพสอดคล้องตามสมมติฐานที่ตั้งไว้

ผลการวิจัยตามวัตถุประสงค์ข้อที่ 2 เพื่อประเมินประสิทธิผลรูปแบบการสอนเพื่อการเรียนรู้แบบอภิปัญญาและวิธีการชักชวน ต่อความเข้าใจการฟังของนักศึกษา

ตารางที่ 7 ผลการวิเคราะห์ผลการทดสอบความเข้าใจการฟัง

Categories	Type of Tests	Number of Students	Total Scores	$\bar{x}$	ΣD	ΣD^2	t-test
Students' Listening Comprehension	Pre-Test	24	120	7.29	841	707281	24.57*
	Post-Test	24	120	10.80			

*ระดับนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

จากตารางที่ 7 ปรากฏว่า ผลการเรียนสูงขึ้นอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 และคะแนนการทดสอบหลังเรียน มีค่าเท่ากับ 10.80 ซึ่งสูงกว่าคะแนนการทดสอบก่อนเรียน มีค่าเท่ากับ 7.29

ตารางที่ 8 ผลการวิเคราะห์ผลการทดสอบความเข้าใจการฟัง ใน 10 กลวิธี

Categories	Type of Tests	Number of Students	Total Scores	$\bar{x}$	ΣD	ΣD^2	t-test
1) Skill 1: Focus on the Second Line	Pre-Test	24	12	7.00	91	8281	14.09*
	Post-Test	24	12	10.79			
2) Skill 2: Choose Answers with Synonyms	Pre-Test	24	12	7.04	96	9216	12.34*
	Post-Test	24	12	11.04			
3) Skill 3: Avoid Similar Sounds	Pre-Test	24	12	7.17	92	8464	12.57*
	Post-Test	24	12	11.00			
4) Skill 4: Draw Conclusions about Who, What, Where	Pre-Test	24	12	7.13	86	7396	12.44*
	Post-Test	24	12	10.71			
5) Skill 5: Listen for Who and What in Passives	Pre-Test	24	12	7.00	93	8649	15.94*
	Post-Test	24	12	10.88			
6) Skill 6: Listen for Who and What with Multiple Nouns	Pre-Test	24	12	7.04	87	7569	11.85*
	Post-Test	24	12	10.67			
7) Skill 7: Listen for Negative Expressions	Pre-Test	24	12	7.79	73	5329	8.15*
	Post-Test	24	12	10.83			
8) Skill 8: Listen for Double Negative Expressions	Pre-Test	24	12	7.42	80	6400	10.17*
	Post-Test	24	12	10.75			
9) Skill 9: Listen for "Almost Negative" Expressions	Pre-Test	24	12	7.63	76	5776	9.07*
	Post-Test	24	12	10.79			
10) Skill 10: Listen for Negatives with Comparatives	Pre-Test	24	12	7.71	67	4489	7.96*
	Post-Test	24	12	10.50			

*ระดับนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

หมายเหตุเพิ่มเติม (แยกจากตาราง)

1. พบว่า ค่าเฉลี่ย ($\bar{x}$) Skill 1, Skill 5 มีค่าซ้ำกัน (เช่น Pre-Test: 7.00)

2. พบว่า ค่าเฉลี่ย ($\bar{x}$) Skill 2, Skill 6 มีค่าซ้ำกัน (เช่น Pre-Test: 7.04)

3. พบว่า ค่าเฉลี่ย ($\bar{x}$) Skill 1, Skill 9 มีค่าซ้ำกัน (เช่น Post-Test: 10.79)

จากตารางที่ 8 ปรากฏว่า ผลการทดสอบความเข้าใจการฟัง ใน 10 กลวิธี มีผลการเรียนสูงขึ้นอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

ผลการวิเคราะห์ผลการทดสอบความเข้าใจการฟัง ใน 10 กลวิธี พบว่า Skill 2: Choose Answers with Synonyms ซึ่งเป็นด้านที่นักศึกษาได้คะแนนการทดสอบหลังเรียนสูงที่สุด โดยคะแนนการทดสอบหลังเรียนมีค่าเท่ากับ 11.04 ซึ่งสูงกว่าคะแนนการทดสอบก่อนเรียน มีค่าเท่ากับ 7.04 เนื่องจาก รูปแบบการสอนเพื่อการเรียนรู้แบบอภิปัญญา (MLI) และวิธีการชักชวน (SM) สอนให้ผู้เรียนตั้งเป้าหมายชัดเจนก่อนการฟังโดยใช้ดนตรีเบา ๆ เพื่อช่วยให้สมองเปิดรับข้อมูลได้ดีขึ้น สำหรับการฝึกทักษะการจับใจความโดยใช้กลวิธีการฟัง ผู้เรียนได้สรุปเนื้อหาที่ฟังจากคำถามสะท้อนความคิด รวมถึง ใช้กิจกรรมแสดงบทบาทสมมติ (Role-Play) และมีการประเมินผู้เรียนตามเป้าหมายที่ตั้งไว้ โดยสร้างกิจกรรมที่กระตุ้นให้ผู้เรียนสนุกกับการประเมินตัวเอง

ผลการวิเคราะห์ผลการทดสอบความเข้าใจการฟัง ใน 10 กลวิธี โดยเรียงลำดับจากมากไปหาน้อย ใน 3 ลำดับ ได้แก่ 1) Skill 2: Choose Answers with Synonyms ($\bar{x}$ = 11.04), 2) Skill 3: Avoid Similar Sounds ($\bar{x}$ = 11.00) และ 3) Skill 5: Listen for Who and What in Passives ($\bar{x}$ =10.88)

ผลการวิจัยตามวัตถุประสงค์ข้อที่ 3 เพื่อประเมินความพึงพอใจของนักศึกษาภายหลังที่ใช้รูปแบบการสอนเพื่อการเรียนรู้แบบอภิปัญญาและวิธีการชักชวน

ตารางที่ 9 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลการศึกษาความพึงพอใจของนักศึกษาที่มีต่อรูปแบบการสอนเพื่อการเรียนรู้แบบอภิปัญญา (MLI) และวิธีการชักชวน (SM)

รายการ	ระดับความคิดเห็น		
	$\bar{x}$	S.D.	ความหมาย
1. การเตรียมความพร้อมก่อนการฟัง (Pre-Listening Phase)	4.65	0.48	มากที่สุด
2. การฟัง (Listening Phase)	4.77	0.42	มากที่สุด
3. การทบทวนหลังการฟัง (Post-Listening Phase)	4.90	0.31	มากที่สุด
4. การประเมินผล (Evaluation Phase)	4.90	0.31	มากที่สุด
ค่าเฉลี่ยรวมทุกด้าน	**4.80**	**0.41**	**มากที่สุด**

หมายเหตุเพิ่มเติม (แยกจากตาราง)

1. พบว่า ค่าเฉลี่ย ($\bar{x}$) มีค่าซ้ำกัน (เช่น 4.90)

2. พบว่า ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) มีค่าซ้ำกัน (เช่น 0.31)

อภิปรายผล

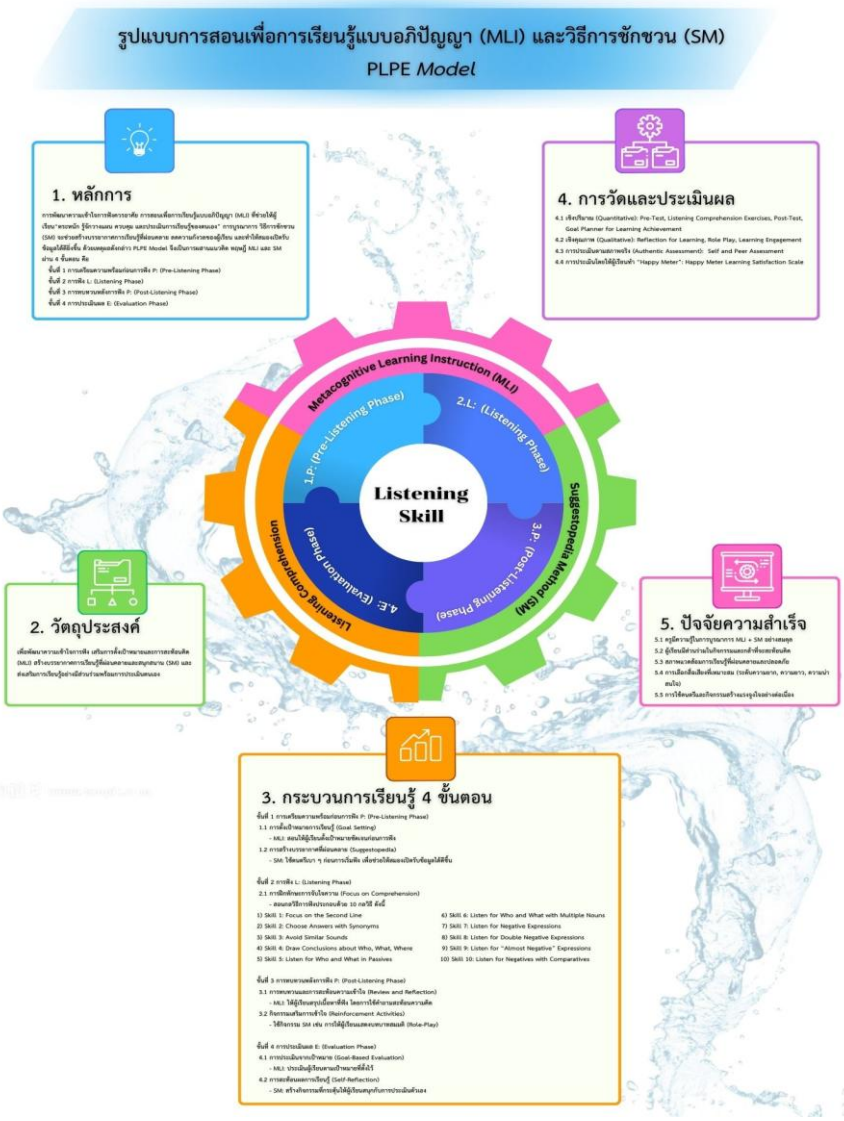
ผลการวิจัยตามวัตถุประสงค์ข้อที่ 1 เพื่อพัฒนาและหาประสิทธิภาพของรูปแบบการสอนเพื่อการเรียนรู้แบบอภิปัญญาและวิธีการชักชวนให้มีคุณภาพตามเกณฑ์ 85/85 ผลการวิจัย พบว่า รูปแบบการสอนดังกล่าวมี

ประสิทธิภาพเฉลี่ย 84.20/89.97 สูงกว่าเกณฑ์มาตรฐาน ทั้งนี้เป็นเพราะผู้เรียนได้รับการฝึกใช้กลวิธีการสอนเพื่อการเรียนรู้แบบอภิปัญญา (MLI) ในการวางแผน และประเมินการเรียนรู้ของตนเอง ควบคู่กับบรรยากาศการเรียนที่ผ่อนคลายและแรงจูงใจจากการใช้วิธีการซักชวน (SM) ส่งผลให้ผู้เรียนมีความพร้อมทางด้านจิตใจและพัฒนาทักษะการเรียนรู้เชิงลึกได้อย่างมีประสิทธิภาพ จึงสามารถทำคะแนนได้สูงกว่าเกณฑ์ที่กำหนดไว้ ซึ่งผลการวิจัยสอดคล้องกับงานวิจัยของ Mizher, Amoush and Mukattash (2025: 51-75) พบว่า การใช้กลวิธีการสอนเพื่อการเรียนรู้แบบอภิปัญญา (MLI) ด้านการฟังมีความสัมพันธ์เชิงบวกต่อการจัดการความยากลำบากในการฟัง โดยเฉพาะในกรณีที่ผู้เรียนขาดสมาธิและสะท้อนให้เห็นถึงบทบาทสำคัญของกลวิธีดังกล่าวในการแก้ไขปัญหาการฟังอย่างมีประสิทธิภาพ รวมถึงผลการวิจัยของ Köçeri and Aslan (2024: 19–31) พบว่า วิธีการซักชวน (SM) มีประสิทธิผลในการสอนภาษาอังกฤษอย่างมีนัยสำคัญ โดยให้ข้อดีเหนือกว่าข้อจำกัดอย่างชัดเจน อีกทั้งยังสนับสนุนการเรียนรู้ภาษาต่างประเทศในภาพรวม

ผลการวิจัยตามวัตถุประสงค์ข้อที่ 2 เพื่อประเมินประสิทธิผลรูปแบบการสอนเพื่อการเรียนรู้แบบอภิปัญญาและวิธีการซักชวน ต่อความเข้าใจการฟังของนักศึกษา ผลการวิจัย พบว่า นักศึกษามีคะแนนความเข้าใจการฟังหลังเรียนสูงขึ้นอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 แสดงให้เห็นว่ารูปแบบการสอนดังกล่าวส่งผลต่อการพัฒนาทักษะการฟังได้อย่างชัดเจน ทั้งนี้เป็นเพราะรูปแบบการสอนดังกล่าวช่วยกระตุ้นการใช้กลวิธีการเรียนรู้ที่มีการวางแผน และประเมินตนเอง ควบคู่ไปกับการสร้างบรรยากาศการเรียนรู้ที่ผ่อนคลายและจูงใจผู้เรียน ทำให้ผู้เรียนเกิดการมีส่วนร่วมและสามารถพัฒนาความเข้าใจการฟังได้อย่างมีประสิทธิภาพ ซึ่งผลการวิจัยสอดคล้องกับงานวิจัยของ Vellanki, Khan and Mond (2024: 178-201) พบว่า กลวิธีการสอนเพื่อการเรียนรู้แบบอภิปัญญา (MLI) มีพัฒนาการด้านทักษะการฟังและการตระหนักรู้กลวิธีเหนือรู้คิดอย่างมีนัยสำคัญ โดยเฉพาะในด้านการวางแผนและการประเมินผล การมุ่งความสนใจ ความรู้เกี่ยวกับตนเอง และทักษะการแก้ปัญหา รวมถึงผลการวิจัยของ Ivanova and Dimova-Severinova (2021: 365–383) พบว่า วิธีการซักชวน (SM) ยังให้ความสำคัญต่ออำนาจและบทบาทเชิงสร้างสรรค์ของครู ซึ่งจัดกิจกรรมการเรียนรู้ที่มีแรงจูงใจสูง และมุ่งกระตุ้นให้นักเรียนแต่ละคนไม่เพียงแต่เรียนรู้เนื้อหาของบทเรียน แต่ยังพยายามบรรลุความเป็นเลิศทางวิชาการด้วย

ผลการวิจัยตามวัตถุประสงค์ข้อที่ 3 เพื่อประเมินความพึงพอใจของนักศึกษาภายหลังที่ใช้รูปแบบการสอนเพื่อการเรียนรู้แบบอภิปัญญาและวิธีการซักชวน ผลการวิจัย พบว่า ผลการประเมินความพึงพอใจของนักศึกษาอยู่ในระดับมากที่สุด สะท้อนถึงความเหมาะสมของรูปแบบการสอนในการสร้างแรงจูงใจและส่งเสริมการเรียนรู้อย่างมีระบบ ทั้งนี้เป็นเพราะรูปแบบการสอนดังกล่าวเน้นการผสมผสาน กลวิธีการชี้แนะเชิงอารมณ์และการกระตุ้นอัตลักษณ์ของผู้เรียนทำให้นักศึกษาเกิดความสนใจและความเพลิดเพลินในกระบวนการเรียนรู้ นอกจากนี้การจัดกิจกรรมการเรียนรู้ที่หลากหลายและมีความท้าทายเหมาะสม ยังช่วยให้นักศึกษาได้ฝึกคิดวิเคราะห์แก้ปัญหา และสร้างองค์ความรู้ด้วยตนเอง ทำให้เกิดความมั่นใจ

ดังนั้น ความพึงพอใจระดับมากที่สุดของนักศึกษาสะท้อนให้เห็นว่ารูปแบบการสอนเพื่อการเรียนรู้แบบอภิปัญญา (MLI) และวิธีการซักชวน (SM) มีประสิทธิภาพในการส่งเสริม การเรียนรู้เชิงรุก การพัฒนาทักษะการคิดอย่างลึกซึ้ง และการสร้างแรงจูงใจภายในตัวผู้เรียนอย่างชัดเจน

แผนภาพที่ 2 รูปแบบการสอนเพื่อการเรียนรู้แบบอภิปัญญา (MLI) และวิธีการชักชวน (SM)
ที่มา: การผสมผสานระหว่างแนวคิดและทฤษฎีการสอนเพื่อการเรียนรู้แบบอภิปัญญา (MLI) (Anderson, 2002) และวิธีการชักชวน (SM) (Lozanov, 2005)

ข้อเสนอแนะ

ข้อเสนอแนะที่ได้จากการทำวิจัย

1. ควรมีการนำรูปแบบการสอนเพื่อการเรียนรู้แบบอภิปัญญา (MLI) และวิธีการชักชวน (SM) นี้ไปประยุกต์ใช้กับรายวิชาอื่น ๆ โดยเฉพาะวิชาที่ต้องอาศัยทักษะการฟังและการคิดวิเคราะห์

2. ควรมีการพัฒนาเนื้อหาและกิจกรรมการเรียนรู้ที่หลากหลายเพื่อรองรับระดับความสามารถที่แตกต่างกันของนักศึกษา เพื่อให้เกิดประสิทธิภาพสูงสุดในการเรียนรู้

3. ควรจัดอบรมให้แก่คณาจารย์และบุคลากรทางการศึกษาที่เกี่ยวข้อง เพื่อให้สามารถนำแนวทางการสอนนี้ไปใช้ได้อย่างมีประสิทธิภาพ และสามารถปรับประยุกต์ให้เหมาะสมกับบริบทของผู้เรียนแต่ละกลุ่ม

ข้อเสนอแนะในการวิจัยครั้งต่อไป

1. ศึกษาผลกระทบของรูปแบบการสอนเพื่อการเรียนรู้แบบอภิปัญญา (MLI) และวิธีการชักชวน (SM) ในกลุ่มตัวอย่างที่หลากหลายกว่า

2. ศึกษาปัจจัยอื่นที่มีผลต่อประสิทธิภาพการเรียนรู้

3. ศึกษาผลระยะยาวของรูปแบบการสอนเพื่อการเรียนรู้แบบอภิปัญญา (MLI) และวิธีการชักชวน (SM) ต่อพฤติกรรมการเรียนรู้และการนำทักษะไปใช้ในบริบทอื่น

องค์ความรู้ใหม่ที่ได้จากการทำวิจัย

จากการดำเนินการวิจัยการพัฒนารูปแบบการสอนเพื่อการเรียนรู้แบบอภิปัญญา (MLI) และวิธีการชักชวน (SM) โดยบูรณการ Metacognitive Listening Instruction (MLI) และ Suggestopedia Method (SM) ทำให้เกิดองค์ความรู้ใหม่ทั้งในระดับบุคคลภายนอกและวงวิชาการ และผู้วิจัย ดังแผนภาพที่ 4

แผนภาพที่ 3 แผนภาพองค์ความรู้ใหม่ที่ได้จากการทำวิจัย

สรุป

ผลการวิจัยพบว่า รูปแบบการจัดการเรียนการสอนที่บูรณาการแนวทางการสอนเพื่อการเรียนรู้แบบอภิปัญญา (MLI) ร่วมกับ วิธีการชักชวน (SM) มีประสิทธิภาพสูงกว่าเกณฑ์มาตรฐานที่กำหนด (85/85) โดยมีค่าประสิทธิภาพเฉลี่ยอยู่ที่ 84.20/89.97 แสดงให้เห็นถึงคุณภาพและความเหมาะสมของรูปแบบดังกล่าวในการจัดการเรียนการสอนในระดับอุดมศึกษา นอกจากนี้ นักศึกษามีคะแนนความเข้าใจการฟังหลังเรียนสูงขึ้นอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ซึ่งสะท้อนให้เห็นว่ารูปแบบการสอนนี้ส่งผลต่อการพัฒนาทักษะการฟังอย่างชัดเจน อีกทั้งนักศึกษายังมีระดับความพึงพอใจในระดับมากที่สุด โดยมีปัจจัยด้านแรงจูงใจ การมีส่วนร่วม และความเข้าใจเนื้อหาที่ลึกซึ้งเป็นองค์ประกอบสำคัญที่สนับสนุนความสำเร็จของการเรียนรู้ ดังนั้น รูปแบบการสอนเพื่อการเรียนรู้

แบบอภิปัญญา (MLI) และวิธีการชักชวน (SM) จึงถือเป็นแนวทางที่มีศักยภาพในการพัฒนาองค์ความรู้และทักษะที่จำเป็นในศตวรรษที่ 21 สำหรับผู้เรียนในระดับอุดมศึกษา ทั้งนี้ควรส่งเสริมให้นำรูปแบบดังกล่าวไปประยุกต์ใช้ในรายวิชาที่หลากหลาย รวมถึงดำเนินการศึกษาวิจัยเพิ่มเติมในกลุ่มตัวอย่างและบริบทที่แตกต่างกัน เพื่อประเมินความยั่งยืนและการนำไปใช้ในวงกว้างอย่างมีประสิทธิภาพ

Reference

Al-Alwan, A., Asassfeh, S., and Al-Shboul, Y. (2013). EFL Learners' Listening Omprehension and Awareness of Metacognitive Strategies: How are they Related?. *International Education Studies, 6*(9), 31–39.

Anderson, N. J. (2002, April 5). *The Role of Metacognition in Second Language Teaching and Learning*. ERIC Digest. https://files.eric.ed.gov/fulltext/ED463659.pdf

Brown, A. L. (1978, March 8). Knowing When, Where, and How to Remember: A Problem of Metacognition. https://files.eric.ed.gov/fulltext/ED146562.

Creswell, J. W. and Creswell, J. D. (2018). *Research Design: Qualitative Quantitative and Mixedmethods Approaches.* (5th ed.). Sage Publications.

Dick, W., Carey, L., and Carey, J. O. (2021). *The Systematic Design of Instruction.* (9th ed.). Pearson.

Flavell, J. H. (1979). Metacognition and Cognitive Monitoring: A New area of Cognitive Developmental Inquiry. *American Psychologist, 34*(10), 906–911.

Goh, C. C. M. (2000). A Cognitive Perspective on Language Learners' Listening Comprehension Problems. *System, 28*(1), 55–75.

Goh, C. (2008). Metacognitive Instruction for Second Language Listening Development: Theory Practice and Research Implications. *RELC Journal, 39*(2), 188–213.

Gökmen, M. F. (2021). The Role of Extensive Listening in Raising Students' Metacognitive Awareness of Listening Skill. *ELT Research Journal, 10*(2), 162–189.

Hasan, A. S. (2000). Learners' Perceptions of Listening Comprehension Problems. *Language, Culture and Curriculum, 13*(2), 137–153.

Indriyani, N. (2024). Suggestopedia: A Method for Teaching and Learning in Informal Educational Settings. *Journal on Education*, *6*(4), 19685-19692.

Ivanova, G. and Dimova-Severinova, D. (2021). The Role of Happiness in Applying Suggestopedia and Fostering the Language Learning Process. *Journal of Social Studies Education Research (Sosyal Bilgiler Eğitimi Araştırmaları Dergisi)*, *12*(4), 365–383.

Köçeri, K., and Aslan, P. (2024). Investigating the Advantages and Disadvantages of using the Suggestopedia Method in English Teaching through a Systematic Literature Review. *Shanlax International Journal of Education, 12*(S1), 19–31.

Kruse, K. (2011, March 7). *Introduction to Instructional Design and the ADDIE Model. Connecticut State Department of Administrative Services.*https://portal.ct.gov//media/ CTDN/TtT2015module5IntroInstDesignADDIEpdf.

Lopez, M. N. (2017). Listening Strategies Instruction: Effects on Hong Kong Students' General Strategic Behaviour. *Asian-Pacific Journal of Second and Foreign Language Education, 2*(1), 1–15.

Lozanov, G. (2005). *Suggestopaedia - Desuggestive Teaching Communicative Method on the Level of the Hidden Reserves of the Human Mind*. International Centre for Desuggestology.

Mizher, R. A., Amoush, K. H., and Mukattash, B. K. (2025). Correlation between English Major Learners' Listening Comprehension Difficulties and Their use of Metacognitive Strategies of Listening During Online Listening Comprehension Courses. *rEFLections*, *32*(1), 51-75.

Mustapha, M. A. (2018). Use of Suggestopedia to Improve Students' Listening Skill in English Language. *I-Manager's Journal on English Language Teaching*, *8*(4), 16-20.

Phillips, D. (2001). *Longman Preparation Course for the TOEFL Test*: *Listening Comprehension*. Pearson Education.

Brahmawong, C. (2013). Developmental Testing of Media and Instructional Package. *Silpakorn Educational Research Journal, 5*(1), 7–20. (in Thai)

Satharatthana, T. (2022). Teaching Strategies for English Listening Comprehension for Undergraduate Students. *Journal of Social Science and Buddhistic Anthropology, 7*(4), 57-70.

Vellanki, S. S., Khan, Z. K., and Mond, S. (2024). Fostering Learner Autonomy through Explicit Metacognitive Strategy Instruction: A Study in the Omani EFL Context. *Journal of Pedagogical Research*, *8*(4), 178-201.